

Trung Quốc phân bác bình luận của Bộ trưởng Quốc phòng Mỹ tại Shangri-la; Philippines khẳng định không thay đổi lập trường về Biển Đông; Chiên đầu của các nước Mỹ diễn tập phối hợp trên Biển Đông; Mỹ - Úc kêu gọi không quân sự hóa thực thể tranh chấp.

TỔNG HỢP BIỂN ĐÔNG TUẦN QUA

(từ 5/6 đến 11/6/2017)

- Trung Quốc thử nghiệm tàu tiếp tế 40.000 tấn tại Biển Đông
- Trung Quốc phân bác bình luận của Bộ trưởng Quốc phòng Mỹ
- Philippines khẳng định không thay đổi lập trường về Biển Đông.
- Tổng thống Philippines thăm tàu chiến lớn nhất của Nhật Bản
- Chiến đấu cơ của Mỹ diễn tập phối hợp trên Biển Đông
- Việt - Nhật phân đối hành động thay đổi nguyên trạng trên biển
- Mỹ - Úc kêu gọi không quân sự hóa thực thể tranh chấp

Ông thái của các quốc gia

+ Trung Quốc:

Trung Quốc thí nghiệm tàu tiệp t 40.000 t n t i Bi n Ông. Quân đ i Trung Quốc ngày 4/6 công b h ình ình ho t đ òng th ò nghi m tàu tiệp t c ì l ìn l ìp Type 901 t i Bi n Ông vào ngày 24/5. Type 901 ã th ò nghi m ti p nhiên li u cho tàu đ b t ìn công Type 071 c òa h ìi quân Trung Quốc trong m t tình hu òng tác chi ìn bi n xa gi ò đ ònh. Tr òc đ ó, Trung Quốc c òng đ óng hai tàu tiệp t l ìp Type 903 có tr òng t i l ìn l ìt là 23.000 và 25.000 t n.

Trung Quốc ph ìn b á c b ì nh lu ìn c òa B ò tr òng Quốc phòng M t i Shangri-la.

Ng òi Phát òn B ò Ngo òi giao Trung Quốc Hoa Xuân Oánh hôm 4/6 tuyên b: “Trung Quốc xây đ òng các công tr ình trên ò Tr òng Sa nh ìm m òc đ ìch c òi thi ìn đ òi s òng và đ òu ki ìn công tác c òa ng òi dân Trung Quốc ò ãy, t òo thu ìn l ìi Trung Quốc th òc thi các ngh òa v ò pháp lý. ãy là quy ìn c òa m t quốc gia có ch ò quy ìn và không liên quan gì t i vi c quân s ò hóa. Trung Quốc thúc gi òc các bên liên quan òng các bình lu ìn vô trách nhi m, tôn tr òng các n ò l òc c òa các n òc khu v òc nh ìm duy trì hòa bình và ìn đ ònh ò Bi n Ông.”

V ò bình lu ìn c òa Ngo òi tr òng M ò trong khu òn kh ò tham v òn 2 + 2 gi òa M ò và Úc

, bà Hoa hôm 5/5 cho hay, “Khu v òc ãng duy trì ãa phát tr òn hòa bình và ìn đ ònh nh ò n ò l òc chung c òa các n òc trong khu v òc. Bi n Ông ã tr ò l òi qu ò đ òo gi òi quy òt v òn đ ò ò

thông qua ãm phán và tham v òn gi òa các bên liên quan tr òc ti p. Trung Quốc hy v òng các n òc bên ngo ài ãng vai trò tích c òc, thay vì ph òn đ òi.” V ò báo cáo c òa B ò Quốc phòng M ò ch ò trích ho t đ òng quân s ò hóa c òa Trung Quốc,

bà Hoa hôm 8/6 kh òng đ ònh

: “Báo cáo trên mang đ òy tính thành ki ìn và t ò duy Chi ìn tranh L ònh, b òt ch òp th òc t ò. Trung Quốc hy v òng M ò hi òu ãng v ò ho t đ òng phát tr òn quân s ò c òa Trung Quốc và đ òng vi c liên t òc đ òa ra các báo cáo ki òu nh ò

v
.”

Trung Quốc duy trì giám sát hoạt động của M tại Biên phòng. [#160](#): Việc việc hai máy bay B-1B Lancer của Hải quân Mỹ đã bay từ đảo Guam qua khu vực Biên phòng ngày 8/6 đã khiến tốp vệ tải khu vực có tên là đơn động USS Sterett, Bộ Quốc phòng Trung Quốc ngày 9/6 cho hay nước này duy trì cảnh giác và theo dõi các hoạt động quân sự của Mỹ tại Biên phòng, đồng thời quân đội Trung Quốc kiên quyết bảo vệ chủ quyền, an ninh quốc gia và hòa bình, ổn định trong khu vực.

+ Philippines:

Thị trưởng Ngoại giao Philippines: ‘COC đặt được nhất trí vào tháng 11.’

Phát biểu tại phiên thảo luận về những thành tựu và thách thức của ASEAN trong khuôn khổ Hội nghị Tổng lái châu Á lần thứ 23 ở Tokyo hôm 5/6, Thị trưởng Ngoại giao Philippines Enrique Manalo cho rằng ASEAN cần "trở thành một hình mẫu cho việc đem bảo hòa bình, giải quyết xung đột cũng như hội nhập khu vực hiệu quả.

Liên quan đến các hoạt động xây dựng và cải tạo của Trung Quốc ở Biên phòng, Thị trưởng Manalo hy vọng
c
á
c
b
ê
n
chính thức thông qua dự thảo khung cho COC vào tháng 11, và
n
t
m
mới này sẽ đem bảo các xung đột được giải quyết hòa bình thông qua ngoại giao.

Philippines khẳng định không thay đổi lập trường về Biển Đông. Phát biểu tại Câu lạc bộ Báo chí Quốc gia Nhật Bản hôm 7/6, Ngoại trưởng Philippines Alan Cayetano cho hay cách tiếp cận của Philippines đối với tranh chấp lãnh thổ có thể thay đổi nhưng lập trường của nước này vẫn giữ nguyên, “Philippines sẽ không từ bỏ dù chỉ một tấc lãnh thổ ở Biển Đông.” Theo ông Cayetano, ưu tiên của Philippines là thúc đẩy hòa bình và ổn định trong khu vực, “Chúng tôi đang tạo mọi

m
ô
i
trường
thuận
lợi
để giải quyết hòa bình tranh chấp và đưa các bên ngồi lại đàm phán.”

+ M:

Chiến đấu cơ của Mỹ diển tập phi hạm trên Biển Đông. Hai máy bay ném bom chiến lược B-1B Lancer
h
ô
m
8/6 đã thực hiện
chuyến
bay kéo dài 10 tiếng xuất phát từ Căn cứ không quân Andersen (Guam), phi hạm
diển
tập
cùng tàu khu trục USS Sterett lập Arleigh Burke trên Biển Đông. Hoạt động
diển
tập
này “nhằm tăng cường khả năng tác chiến và quy trình phi hạm, hoạt động chung
của hai lực lượng.” Những máy bay B-1B Lancer này tham gia
một
hoạt
đ
ộng
của Bộ chỉ huy Thái Bình Dương (PACOM) từ ngày 6/8/2016 đến nay.

Quan hệ các nước

Việt - Nhật phàn đ ị h à nh đ ị ng thay đ ị i nguy ê n tr ị ng tr ê n bi ị n

:-
N
hân chuy ị n th ị m chính th ị c Nh ị t B ị n c ị a Th ị t ị ị ng Nguy ị n Xuân Phúc t ị ngày 4-8/6, hai bên đã ra Tuyên b ị chung.

V ị
v ị n
đ
ị
Bi ị n
ị ô
ng
,
Tuy
ê
n
b ị
chung
cho
hay

, “Hai nhà lãnh đ ị o bày t ị quan ng ị i sâu s ị c v ị nh ị ng di ị n bi ị n ph ị c t ị p g ị n đây đang di ị n ra ị Bi ị n ị ị ng; thúc gi ị c các bên liên quan không có hành đ ị ng đ ị n ph ị ị ng, bao g ị m quân s ị hóa, làm thay đ ị i nguyên tr ị ng và làm ph ị c t ị p tranh ch ị p; nh ị n m ị nh t ị m quan tr ị ng c ị a vi ị c b ị o đ ị m hòa bình, an ninh, t ị do hàng h ị i và hàng không; t ị ki ị m ch ị, tôn tr ị ng đ ị y đ ị ti ị n trình ngo ị i giao và pháp lý; gi ị i quy ị t tranh ch ị p b ị ng các bi ị n pháp hoà bình, trên c ị s ị lu ị t pháp qu ị c t ị.”

T ị ng th ị ng Philippines th ị m tàu chi ị n l ị n nh ị t c ị a Nh ị t B ị n. Ngày 4/6 t ị i v ị nh Subic, T ị ng th ị ng Philippines Rodrigo Duterte tr ị thành nguyên th ị qu ị c gia đ ị u tiên t ị i th ị m tàu chi ị n l ị n nh ị t Nh ị t B ị n, tàu sân bay tr ị c th ị ng JS Izumo. Tàu JS Izumo và khu tr ị c h ị m JS Sazanami l ị p Takanami đang trong chuy ị n th ị m thi ị n chí Philippines kéo dài s
b ị n ngày sau khi tham gia di ị n t ị p trong khuôn kh ị ch ị ị ng trình ị ị i tác Thái Bình D ị ị ng. T ị ng th ị ng Duterte đánh giá cao nh ị ng tr ị i nghi ị m trên tàu Izumo c ị ng nh ị kh ị n ị ng v ị ị t tr ị i c ị a con t à u

n
à
y
.

M - Úc kêu gọi không quân số hóa thực thi tranh chấp . Ngày 5/6 tại Sydney, Ngoại trưởng Mỹ Rex Tillerson, Bộ trưởng Quốc phòng Jim Mattis và hai người đồng cấp nước chủ nhà Ngoại trưởng Julie Bishop và Bộ trưởng Marise Payne tiến hành hội đàm “2+2” lần đầu tiên dưới thời Tổng thống Mỹ Donald Trump. Tuyên bố chung sau cuộc gặp cho hay, “Hai nước nhận mạnh cam kết sâu sắc đối với an ninh, sự ổn định và thịnh vượng của khu vực Ấn Độ - Thái Bình Dương. Các Bộ trưởng thúc giục các bên kiềm chế không quân số hóa thực thi tranh chấp, bao gồm cả Biển Đông; nhận mạnh tầm quan trọng của việc duy trì tự do hàng hải - hàng không, và tuân thủ trật tự dựa trên luật pháp. Các Bộ trưởng coi Phán quyết của Tòa năm 2016 là nền tảng quan trọng để thúc đẩy việc giải quyết hòa bình tranh chấp.”

Phát biểu sau cuộc hội đàm

, Ngoại trưởng Mỹ Rex Tillerson cho rằng Trung Quốc là một cường quốc kinh tế và thế lực mới, Mỹ và Úc hy vọng có một mối quan hệ hữu ích với Bắc Kinh nhưng "không thể cho phép Trung Quốc sử dụng sức mạnh kinh tế để

tr
á
nh
n
é những vấn đề khác, như quân số hóa tại Biển Đông hay không gây áp lực lên Triều Tiên. Trung Quốc phải nhận ra rằng vai trò của một cường quốc kinh tế đang lên phải đi cùng với trách nhiệm an ninh."

Phân tích và đánh giá

“ Hoạt động du lịch hàng đầu nhất của Biển Đông ” của Andrew Chubb

Cuối tháng 4, chính quyền Philippines bắt đầu vận chuyển nguyên vật liệu xây dựng
đ
n

khu
v̄c
tranh
ch̄p
̄
Qūn
đ
̄o
Tr
̄
̄ng
Sa
đ
̄
n
â
ng
c̄p
c
á
c
c
̄
s̄
t̄i
đâ
y
.
Philippines
hy
v̄ng
s̄
bīn
c
á
c
đ
̄o
n
à
y
tr̄
th
à
nh
c

á
c
đ
i
m
du
l
ch
. â
y
đ
c
coi
l
à
m
t
trong
c
á
c
c
á
ch
m
à
c
á
c
n
c
c
trong
khu
v
c
th
c
hi
n
nh
m
d
â
n
s
h
ó
a
c
á
c
đ

o
tranh
chp
tr
ê
n
Biên
ô
ng
.

Vì cnh quan đp và nguyn sinh vt biñ phong phú, các đo tranh chp ã Biñ
ô
ng
l
à
nguyn
t
à
i
nguy
ê
n
du
lch
tim
n
ng
v
à
phong
ph
ú.
Tr
c
c
Philippines
,
Trung
Quc
c
ng

đã
triển
khai
hoạt
đ
ng
du
lịch
tr
ê
n
c
á
c
đ
o
Biên
ph
ng
t
n
m
2013.

Mục dù xuất phát từ vị trí chiến lược quan trọng của Biên phòng, cùng với sự thi
u
t
qu
á
n
trong
quan
đ
i
c
á
c
b
ê
n
tranh

chp

,

th

ì

vi c

đ

y

m nh

d

â

n

s

h

ó

a

c

á

c

đ

o

n

à

y

v n

l

à

m t

c

â

u

h i

l n

.

T i

sao

c

á

c

n

c

ti

ê

u

t n

nhi u

ngu
l
v
à
c
nh
à
n
l
c
c
a
m
ì
nh

nh
ng
v
ù
ng
bi
n
xa
x
ô
i
n
à
y
,
b
t
ch
p
nh
ng
x
í
ch
m
í
ch
v
à
leo
thang
c

ng
th
ng
c
ó

th
x
ra
?
i
n
à
y
c
ó
th
b
ngu
t
nh
l
í
ch
to
l
m
à
vi
"
d
â
n
s
h
ó
a
"
mang
l
cho
c
á
c
n
.
c
.

Th nh, dân s hóa các đ tranh ch p giúp c ng c các yêu sách c a các n

c
bằng
việc
tò
ra
những
“

s
đã
r
”
,
m
nguy
ê
n
tr
m
r
kh
ó
thay
đ
i
.

Thứ hai, tiến hành dân số hóa số cho phép các quốc gia tăng cường số hiện diện
c
m
ì
nh
n
những
khu
v
tranh
ch
m
c
á
ch
“
h
ò
a

b
ì
nh
”
nh
,
do
đâ
y
l
à
hi
di
d
â
n
s
.
V
í
d
,
Trung
Qu
đã
ph
ng
v
nh
ch
tr
í
ch
v
c
á
c
d
á
n
c
t
đ
o
b
c

á
ch
tuy
ê
n
b
ch
í
nh
M
đ
ang
c
gng
qu
â
n
s
h
ó
a
Biên
ông
v
c
á
c
t
à
u
s
â
n
bay
v
à
m
á
y
bay
do
th
á
m
,

ch
kh
ô
ng
ph
Trung
Quốc
.

Cùng với đó, việc các nước khác cũng tiến hành dân số hóa đang ngh
a với việc

c
ô
ng
nh
t
í
nh
ch
í
nh
danh
c
s
hi
di
c
Trung
Quốc

nh
khu
v
tranh
ch
n
à
y
.
Do
đó,
mong
mu
h
tr

v
à
cung
cấp
h
à
ng
h
ó
a
trong
khu
vực
cả
Trung
Quốc
l
à
ho
à
n
to
à
n
c
ó
ch
ý
v
m
l
í
ch
.

Thứ ba, đi về Trung Quốc, tiến trình dân số hóa còn hỗ trợ tích cực cho lợi ích v
m
ý
th
h
.
So
s

á
nh
vị
vi
tri
khai
qu
â
n
s
đồ
i
h
y
t
b
m
cao
h

n
,
th
ì
nh
s
á
ng
ki
li
ê
n
quan
đ
n
d
â
n
s
c
ó
th
d
d
à
ng

ti p
c n
c
ô
ng
ch
ú
ng
h
n
. n
i u
n
à
y
gi
ú
p
ch
í
nh
ph
d
d
à
ng
xoa
d u
ch
í
nh
tr
n i
b
đ
c
ó đ
i u
ki n
th c
hi n
nh ng
đ
ng

quyết
đ
o
á
n
h
n
đ
i
v
tranh
ch
qu
t
tr
ê
n
Biên
ô
ng
.

Những khi x
ng
h
x
ã
h
cho
nh
tuy
ê
n
b
ch
quy
c
ch
í
nh
ph
nh
vi

t
ng
c
ng
can
thi
v
à
s
tham
gia
c
ng
i
d
à
n
v
à
o
c
á
c
ti
tr
ì
nh
c
đ
t
n
c
. i
v
Trung
Quốc
,
vi
n
c

n
à
y
b
c
á
o
bu
li
ê
n
t
th
hi
nh
h
à
nh
đ
ng
hung
h
ng
đã
l
à
m
gi
h
ì
nh
nh
c
ch
í
nh
quy
đ
i
v
ng
i
d
â

n
.
Ti
h
à
nh
d
â
n
s
h
ó
a
s
gi
ú
p
gi
đ
c
l
ò
ng
tin
v
à
s
ng
h
c
a
ng
i
d
â
n
trong
n
c
.

“ [Tranh chấp Biên Ông và c s đ ASEAN t n t i](#) ” của Neha Surwade

Trong tranh chấp ở Biên Đông, đồng nghĩa với việc mình hiện nay của Trung Quốc đã áp
đặt ASEAN và ASEAN đang trở nên
suy yếu khi một số thành viên bỏ qua tất cả các thành viên để theo đuổi những lợi ích
chính lợi riêng. Sự thiếu ổn định của ASEAN
xuất phát
từ những hành động của Trung Quốc và được xem xét ở một số khía cạnh sau:

Thứ nhất, ASEAN là một tổ chức khu vực được tạo ra nhằm thúc đẩy hợp tác liên
chính phủ và tạo thuận lợi cho quan hệ kinh tế giữa các nước thành viên. ASEAN
không được tạo ra để đàm phán tranh chấp và tuyên bố chủ quyền. Vì vậy, để tạo
ra tiếng nói chung cho các quốc gia ASEAN, hiện chúng và vai trò của tổ chức
ASEAN cần được xem xét lại .

Thứ hai, trong thế giới hiện loàn hiên nay, mỗi nước đều hướng tới việc đảm bảo lợi
ích quốc gia của riêng mình. Trong ASEAN, 10 nước thành viên hội tụ với nhau để
trở thành một thúc đẩy một chính lợi để đảm bảo các lợi ích quốc gia và có lúc vượt qua
lợi ích của tổ chức. Xung đột lợi ích giữa các quốc gia ASEAN là nguyên nhân chính
dẫn đến sự mất đoàn kết trong ASEAN.

Thứ ba, cùng thời gian giữa Trung Quốc với các quốc gia thành viên ASEAN như Việt
Nam, Philippines và Malaysia sẽ tăng lên trong những năm tới đây do vấn đề tranh
chấp Biên Đông xuất phát từ các hành động quân sự hóa các đảo tranh chấp
Một số nước ASEAN cũng như Trung Quốc liên tục tăng cường chi tiêu quốc phòng,
cạnh tranh nhau, gây ra sự bất ổn trong khu vực.

Thứ tư, chưa có phương pháp chung nào để đàm phán giữa các nước ASEAN và
Trung Quốc. Trong khi ASEAN muốn giải quyết tranh chấp đa phương và tiến tới
các đàm phán có lợi cho tất cả các thành viên, Trung Quốc đã bác bỏ phương
pháp này và hội thúc các cuộc đàm phán song phương với các quốc gia liên quan.
Sự mất cân bằng quyền lực và thiếu đoàn kết trong ASEAN đã tạo ra gánh nặng
không công bằng cho một số nước.

Thứ năm, Trung Quốc có khả năng làm sụp đổ toàn bộ nền kinh tế của các quốc gia
như hiện trong ASEAN như Lào, Campuchia và trong thời gian gần đây Trung Quốc

đã gia tng nh hng tị Brunei và Singapore. Do lo s b trng pht nghiêm khc t Trung Qu, Lào và Campuchia luôn chn phng án ng h Trung Qu. iu này đã t ra m đe d a tị s đon kt c a ASEAN.

Tóm lại, cho dù có s đon kt trong ASEAN hay không, m nnc thành viên đ u phi quan tâm đ n di n bi n hành đng c a Bc Kinh Bi n Đông. Khi Trung Qu tiếp t c gia tng s quy t đoán và tng cng quân s Bi n Đông, s đon kt c a ASEAN trong tng lai là m t thách thc.

Tình hình hi n nay Bi n Đông là di s n c a trò ch i cng quc trong lch s gi a M và các nh n t khác khu v. Cho đ n nay các nnc ASEAN đã th hi n l i ích quc gia riêng c a mình trong s h p tác v i các nnc khác và hng tị thi t l p quan h đa c c, đ iu này đang t o khó kh n cho ASEAN trong v i c đ t đ c m t th a thu n c th đ gi i quy t tranh ch p Bi n Đông. Cu i cùng, thách thc đ i v i ASEAN là tiếp t c cung c p s an toàn cho các công dân ASEAN. N u không đ m b o đ c đ iu này, không có lý do cho s t n t i c a ASEAN.

“ Trung Qu-ASEAN c n m t th a thu n v b o v môi trng bi n t i Bi n Đông? ” c a *Julius Cesar Imperial Trajano*

B o v môi trng bi n (MEP) là m t khía c nh b b qua nhi u nh t trong các xung đ t trên bi n c a khu v. V n đ này có th tr thành đ m kh i đ u c a các cu c đ i tho i có tính xây dng v h p tác gi a các nnc có tuyên b ch quy n v i ASEAN là ng i d n đ t chính.

T i sao ASEAN và Trung Qu nên h p tác v v n đ MEP?

V n đ môi trng Bi n Đông đang ngày càng c p thi t và gây tác đng tiêu c c không h nh. Tuy nhiên, khi m t quc gia trong khu v t n hành tri n khai MEP trên Bi n Đông, ch c ch n có th s g p nhi u khó kh n do các cu c xung đ t . Do đó m t chi n l c h p tác khu v nh m đ nh hình hng đ i cho các ho t đng là r t c n thi t.

Các khu vực biển được bảo vệ của ASEAN

ASEAN cùng với Trung Quốc có thể xem xét, cân nhắc thành lập các khu vực bảo vệ biển (MPAs) và mời gọi các MPAs thông qua việc lên sóng chung của tất cả các nguồn lợi tự nhiên, các loài sinh vật và hoạt động của con người trên Biển Đông. Một MPA có liên quan đến việc quản lý bảo vệ các rạn san hô, rặng ngập mặn và thềm cát biển, bao gồm cả các động vật biển hoang dã.

Hai bên có thể cùng cố việc bảo vệ hệ thống sinh thái biển hiện tại thông qua các MPAs, nhưng cần phải mở rộng ra ngoài các khu vực ven biển và gần bờ biển tại các vùng biển trong Biển Đông. Những các nước tham gia nên có sự nhận thức chung rằng việc thành lập các MPA trên Biển Đông sẽ không gây phẫn nộ hay đòi hỏi yêu sách chủ quyền của bất cứ nước nào đó.

Các mạng lưới khu vực được chuyên biệt hóa

Có khá nhiều vùng nước của ASEAN được sử dụng với mục đích chuyên biệt có thể làm cơ sở, nền tảng cho việc xây dựng các hiệp định khung hợp tác MPAs. Việc hy vọng có thể nâng cao việc bảo vệ biển và bờ biển trong khu vực, xây dựng và việc kết hợp tất cả các nỗ lực bảo vệ môi trường khu vực trên cả hệ sinh thái đất liền và trên biển được đưa ra.

Ngoài ra cũng nên có sự hợp tác ở mức độ cao hơn nữa giữa các lực lượng bảo vệ bờ biển và các cơ quan chấp pháp biển trong khu vực, với việc tập trung hơn nữa vào việc ngăn ngừa các hoạt động phá hủy môi trường biển khu vực Biển Đông. ASEAN và Trung Quốc cũng có thể xem xét thành lập một mạng lưới khu vực các nhà khoa học biển và chia sẻ các dữ liệu khoa học.

Chính trị và Môi trường biển

Việc “phi chính trị hóa” của MEP vốn được xem là một “vấn đề nội ngành” so với sự phát triển chung và đầu tư, có thể nắm vai trò quan trọng trong việc xây dựng lòng tin chung giữa các nước có tuyên bố chủ quyền trên Biển Đông. Thay vì từng công tiến hành quân sự hóa trong các vùng biển có xung đột, ASEAN và Trung Quốc có thể thành lập một khung thỏa thuận quản lý hợp tác trên Biển Đông với việc bảo vệ môi trường biển là một trong những trụ cột chính.

Trong bối cảnh môi trường biển tại Biển Đông đang ngày càng bị hủy hoại nhanh chóng, yêu cầu ngày càng trở nên cấp thiết hơn đối với các quốc gia có liên quan chính là việc phân định rõ ràng giữa địa chính trị, yếu sách chủ quyền với nhu cầu hợp tác biển dân sự quan trọng và những vấn đề an ninh phi truyền thống, trọng tâm là MEP.

“ Ông Trump đang ‘xoay trục’ thực địa sang châu Á ” của *Thitinan Pongsudhirak*

Barack Obama đã đầu tư các nguồn lực khổng lồ và toàn bộ chiến lược địa chính trị trong hai nhiệm kỳ tiếp theo của ông cho chính sách “xoay trục sang châu Á”, tuy nhiên, ông Trump lại có thể đóng góp hiệu quả hơn cho mối quan hệ giữa Mỹ và Đông Nam Á.

Chiến lược “xoay trục” của ông Obama cũng đã đặt Đông Nam Á làm trung tâm. Trong những năm đầu tiên Chính quyền Obama, có thể nói rằng Đông Nam Á đã bị “mất” về tay Trung Quốc. Kể từ năm 2012, Trung Quốc đã bãi bỏ một chuỗi các hòn đảo nhân tạo ở Biển Đông, xây dựng và đóng quân ở các quần đảo, xây dựng một chuỗi các đập ở thượng nguồn sông Mekong.

Trong thời gian này, sự nổi lên của các thế lực chuyên quyền ở Đông Nam Á khiến Bắc Kinh hoảng sợ. Chính quyền của ông Obama đã thúc đẩy dân chủ và nhân quyền, những vấn đề đã trở thành điểm khó chịu đối với một số quốc gia ở Đông Nam Á.

Chính quyền của ông Trump dường như đặt vấn đề lợi ích cao hơn các giá trị trong giao dịch. Ông Trump đã mời các nhà lãnh đạo của Philippines, Singapore và Thái Lan đến thăm Nhà Trắng. Ông Trump sẽ đến Hội nghị Thượng đỉnh Đông Á và gặp

gặp các nhà lãnh đạo ASEAN tại Manila vào tháng 11 tới, sau khi tham dự APEC tại Hà Nội.

Ông cũng ban đầu cho những cuộc gặp của M là tập hợp các đồng minh và đối tác để ngỏn chọn chương trình hội nhân của Triu Tiên, nhưng bước đi này cũng có thể phát triển thành một quan điểm tái can dự của chính trị nhiều hơn của M trong mùa hội nghị tháng tới.

Thủ tướng Việt Nam Nguyễn Xuân Phúc đã mở đường với chuyến thăm đầu tiên tại Nhà Trắng của một nhà lãnh đạo Đông Nam Á. Rõ ràng, quan hệ M-Việt Nam đang đi lên và nhiều điều nữa sẽ diễn ra trong giai đoạn trước Hội nghị Thượng đỉnh APEC. Nhà lãnh đạo Đông Nam Á tiếp theo đến thăm M có thể là Thủ tướng Prayuth Chan-ocha của Thái Lan.

Việc ông Trump cân bằng chính sách “xoay trục” của ông Obama đã trở nên dễ dàng, nhưng không nên quá trớn. Phần lớn các nước Đông Nam Á muốn M có sự “trở lại” từng bước trong khu vực bởi họ không muốn đi “hoàn toàn” vào quỹ đạo của Trung Quốc.

“ Trung Quốc, không phải M, mới là kẻ phá luật ở Biên Ông ” của Aaron Connolly

Từ do hàng hải là điều thiết yếu để kiểm soát các yêu sách trên biển của Bắc Kinh. Tàu khu trục USS Dewey gần đây đã đi trong vùng 12 hải lý của một căn cứ không quân Trung Quốc trên Á Vành Khăn.

Trung Quốc từ lâu đã đưa ra yêu sách mở rộng vùng biển và quyền kinh tế trong đường biển U bao trùm hầu hết Biển Đông, kéo dài khoảng 1.300km tính từ dải lốc, các rặng khác cũng có yêu sách các đảo, bãi đá và rạn san hô trong khu vực, dù yêu sách của họ rõ ràng hơn và dựa trên luật quốc tế.

Từ năm 2014, Trung Quốc đã theo đuổi chính sách ngày càng quyết đoán để kiểm soát toàn bộ Biển Đông. Nước này đã xây dựng 7 đảo nhân tạo trên các rạn san hô ở Trường Sa, 3 trong số đó – nhá đá Vành Khăn – có doanh trại và đường băng để dài để máy bay quân sự cất cánh.

Khu vực mới được khai thác rạn san hô Công viên Trung tâm New York đến vài lần. Trung Quốc cũng đã phát triển lực lượng cảnh sát biển và dùng tàu đánh cá của nhà nước để cướp đi nguồn cá rạn san hô khác đánh cá và tìm kiếm tài nguyên trong khu vực. Tất cả những hành động này đều vi phạm luật quốc tế, như đã nêu rõ trong một quyết định của tòa Hague năm ngoái.

Các hoạt động từ do hàng hải của Mỹ là rất quan trọng để nguồn cá rạn san hô Trung Quốc không hợp pháp hóa các yêu sách của họ. Theo luật pháp quốc tế, hành động trên thực tế là rất quan trọng – Công ước về luật biển Liên Hợp Quốc quy định rằng, di sản giữa trên vịnh biển có thể thay đổi khi thực tiễn các nước thay đổi. Trong tuyên bố đường biển quan trọng này, vịnh biển không nằm ở các cuộc tuần tra của Mỹ mà ở các yêu cầu thương mại đáng giá của Bắc Kinh.

Quyết định tuần tra gần Vành Khăn của chính quyền Trump, vịnh biển trì hoãn sau một thời gian dài và đã gây lo ngại rằng ông Trump đang thừa hiệp với Trung Quốc, là sự tiếp nối chính sách lâu đời của Mỹ. Nhưng nó cũng gây ra 2 nguy cơ.

Thứ nhất, quan trọng là từ do hàng hải không bị nhìn nhận như phép thử của Mỹ ở khu vực này, vịnh biển đã di sản ra đời thời Obama. Cách tiếp nhận để nguồn cá rạn san hô này là tiến hành các hoạt động thương mại xuyên, để chúng lại trở thành hoạt động bình thường như những nơi khác trên thế giới.

Hai là, không nên nhầm lẫn những hoạt động này là một chiến lược nguồn cá rạn san hô những lợi ích khác của Trung Quốc trên Biển Đông. Đó là những khung định quan

trởng v quyên l i trên bi n nh ng l i không thúc gi c B c Kinh t b các c n c nh Vành Kh n ho c bu c Trung Qu c d ng xây d ng nh ng c n c khác.

M t chi n l c r ng h n s ðòi h i Trump ti p t c chính sách c a ng i ti n nhi m v tái cân b ng s hi n di n c a quân ð i M t Ông B c sang Ông Nam Á và t ng c ng kh n ng giám sát và tu n tra vùng bi n c a các n c Ông Nam Á. Quan tr ng nh t là ông Trump ph i làm rõ v i Trung Qu c r ng, chính quy n c a ông nh n th y nh ng nguy c và tr n an các lãnh ð o Ông Nam Á r ng ông s không ðánh ð i h l y nh ng nh ng b i n i khác./.